

De bronnen van het militair strafrecht

F. Gorlé*

I. Materieel strafrecht

Hoofdbron van het militair materieel strafrecht is het Militair Strafwetboek (Wet van 27 mei 1870 – *B.S.*, 4 juni 1870, in voege sedert 1 januari 1871). Voordien golden in ons land de verschillende militaire strafwetboeken uit het Nederlandse tijdperk o.m. het 'Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te Lande' van 15 maart 1815 en het 'Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te Water' van 20 juli 1814. Beide wetboeken werden in België uitvoerbaar verklaard door het Koninklijk Besluit van 31 oktober 1815, en bleven ook na de Belgische onafhankelijkheid van kracht op grond van art. 5 van het Besluit van de Voorlopige Regering van 27 oktober 1830.

Het Militair Strafwetboek van 27 mei 1870 was in belangrijke mate het werk van Haus. De bedoeling van de toenmalige regering was een bondig militair strafwetboek door het Parlement te laten goedkeuren, dat zoveel mogelijk in overeenstemming zou zijn met het (algemeen) Strafwetboek van 8 juni 1867 en ten opzichte van dit laatste zo weinig mogelijk afwijkingen zou bevatten. Het omvat slechts 62 artikelen.

Krachtens art. 61 wordt het 'Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te Lande' opgeheven met uitzondering van de artikelen 1 tot 14. Van deze laatste zijn echter nog alleen de artikelen 10, 12, 13 en 14 in voege, aangezien de andere stilzwijgend zijn opgeheven door het Wetboek van Strafrechtspleging voor het leger van 15 juni 1899 (*B.S.*, 30 juni 1899). Het 'Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te Water' werd nooit uitdrukkelijk opgeheven, maar op grond van de voorbereidende werken van het Militair Strafwetboek van 1870 en van de latere rechtspraak (zie o.m. Cass., 19 december 1921, *Pas.*, 1922, I, 114 en Cass., 22 juni 1959, *Pas.*, 1959, I, 1087) kan het als stilzwijgend opgeheven worden beschouwd. Het Militair Strafwetboek van 1870 is bijgevolg toepasselijk op alle onderdelen van de krijgsmacht.

Tijdens en na beide wereldoorlogen werd het Militair Strafwetboek van 1870 door een aantal wetten en besluitwetten gewijzigd en aangevuld. Bovendien bestaan er nog een aantal bijzondere militaire strafwetten, zoals b.v.

1. de Wet van 24 maart 1846 (*B.S.*, 26 maart 1846) over de verkoop van militaire voorwerpen;
2. de Besluitwet van 13 november 1915 (*B.S.*, 12-18 november 1915) betreffende de vrijwillige verminking;
3. de Besluitwet van 15 december 1917 (*B.S.*, 16-22 december 1917) betreffende gesjacher in voorwerpen aangekocht in de magazijnen of kantines van het leger.

* Hoogleraar aan de Universitaire Instelling Antwerpen en aan de Vrije Universiteit Brussel.

Daar krachtens het Militair Strafwetboek in een aantal gevallen door de militaire gerechten tuchtstraffen kunnen worden opgelegd, vormt ook de Wet van 14 januari 1975 houdende het tuchtreglement van de krijgsmacht (*B.S.*, 1 februari 1975) een belangrijke bron van militair strafrecht.

Een voorontwerp van een nieuw Militair Strafwetboek, uitgewerkt door een interdepartementale commissie, werd in 1973 aan de ministers van Justitie en Landsverdediging overhandigd en in 1975 door de Regering goedgekeurd. Het wordt o.m. gekenmerkt door de aanpassing van de strafbaarstellingen aan de hedendaagse vereisten, door de beteugeling van inbreuken op het oorlogsrecht, door de afschaffing van de militaire gevangenisstraf en van de discriminatie in de bestraffing naargelang de graad van de veroordeelde (*cf. i. de militaire straffen*). De Raad van State bracht zijn advies uit in 1976. De parlementaire procedure tot goedkeuring van dit ontwerp werd echter nog niet ingezet.

II. Tuchtrecht

Tot aan de Wet van 14 januari 1975 houdende het tuchtreglement van de krijgsmacht (*B.S.*, 1 februari 1975) werd het tuchtrecht beheerst door het tuchtreglement van 15 maart 1815 (*Staatsblad*, 1815, n° 26) in voege gehouden door het Besluit van de Voorlopige Regering van 27 oktober 1830, art. 5 (*Bull. off.*, n° 21).

In de loop van de 19e en de 20e eeuw werd de verouderde tekst herhaalde malen gewijzigd en aangepast, b.v. door een K.B. van 30 mei 1916 en door een door de militaire overheid uitgewerkt en in 1959 uitgegeven Reglement op de militaire tucht, dat een coördinatie was van vroegere wetteksten, besluiten en militaire orders. Deze aanpassingen waren zometeen onwettelijk, dan toch zeker extralegaal, daar noch de regering bij K.B. noch de militaire overheid de wet kan wijzigen. Het Hof van Cassatie besliste dan ook dat de tuchtstraffen die krachtens het militair strafwetboek konden worden uitgesproken (*cf. i. de militaire straffen*, n° 6) nog steeds deze waren die waren bepaald door het tuchtreglement van 15 maart 1815 (*Cass.*, 22 januari 1924, *Pas.*, 1924, I, 147).

Aan deze verwarde toestand werd een einde gesteld door de Wet van 14 januari 1975 (*B.S.*, 1 februari 1975), die belangrijke vernieuwingen invoerde, o.m. op het gebied van de verhoudingen tussen de tuchtrechtelijke en de strafrechtelijke aansprakelijkheid. Daar waar krachtens het tuchtreglement van 1959 de tuchtvordering en de strafvordering in principe onafhankelijk waren van elkaar (art. 249) vestigt de tuchtwet van 14 januari 1975 in art. 43 en 44 in zekere mate de voorrang van de strafvordering, o.m. door het principe *non bis in idem* te erkennen krachtens welk geen tuchtstraf mag opgelegd worden aan de militair voor feiten waarvoor hij door de strafrechter werd veroordeeld of onschuldig werd bevonden.

De tuchtrechtspleging wordt geregeld door het K.B. van 4 februari 1972 (*B.S.*, 12 februari 1972), gewijzigd door de K.B. van 19 juni 1980 (*B.S.*, 8 oktober 1980) en van 4 november 1980 (K.B., 14 november 1980).

III. Militaire strafrechtspleging

De verschillende bronnen van de militaire strafrechtspleging vormen geen coherent geheel. De belangrijkste bronnen zijn:

1. *De Wet van 15 juni 1899 houdende het Wetboek van militaire strafrechtspleging* (B.S., 30 juni 1899), o.m. gewijzigd door art. 44 van de Wet van 14 januari 1975 (B.S., 1 februari 1975) houdende het tuchtreglement van de strijdkrachten. Dit wetboek regelt niet zozeer de rechtspleging zèlf dan wel de bevoegdheid van de militaire rechtbanken (art. 1-34) en de organisatie van het militair gerecht (art. 35-153). De eigenlijke rechtspleging blijft geregeld door het 'Wetboek voor de regtspleging bij de landmagt' van 20 juli 1814, in zoverre de bepalingen van dit wetboek nog toepasselijk zijn en niet zijn ingetrokken, aangevuld of gewijzigd (uitdrukkelijk of impliciet) door de Grondwet of door latere wetgeving.

Daar het moeilijk is om uit te maken welke bepalingen van het wetboek van 1814 impliciet zijn opgeheven en de bepalingen van dit wetboek in vele opzichten als verouderd voorkomen ontwikkelde zich geleidelijk een praetoriaanse rechtspleging. In de mate waarin het Wetboek van 1814 en de Wet van 15 juni 1899 geen oplossing bieden worden de bepalingen toegepast van het gewoon Wetboek van Strafvordering m.b.t. de rechtspleging voor de correctionele rechtbanken (voor de krijgsraden) en voor het Hof van Beroep (voor het Militair Gerechtshof) (Cass. 8 april 1946, *Pas.*, 1946, I, 143), en tenslotte van het Gerechtedeijk Wetboek, als het 'gemeen recht van de rechtspleging'.

2. *De Besluitwet van 27 januari 1916*, waarbij de rechtspleging m.b.t. hoger beroep tegen de vonnissen van de krijgsraden wordt geregeld (B.S., 30-31 januari en 1-4 februari 1916).

3. *De Wet van 25 juni 1921 over de rechtspleging bij verstek voor het militair gerecht* (B.S., 3 mei 1921).

4. *De wet van 9 maart 1954 betreffende het cassatieberoep tegen arresten en vonnissen van het militair gerecht* (B.S., 19 maart 1954).

Op te merken valt bovendien:

1. dat in de militaire strafvordering de voorlopige hechtenis niet geregeld wordt door de Wet van 20 april 1974, maar door het Wetboek van Regtspleging bij de Landmagt van 20 juli 1814 en door de Wet van 15 juni 1899 (Wetboek van Militaire Strafrechtspleging) (Cass., 22 juni 1982, *R. W.*, 1982-1983, 1115) (*cf. i. de militaire rechtspleging*).

2. dat ook andere wetten, die regels m.b.t. de rechtspleging in houden, zoals de Probatiewet en de Wet Bescherming maatschappij door de militaire rechtscollages worden toegepast, met dien verstande dat, bij gebrek aan een onderzoeksgerecht in het militair gerecht beslissingen zoals opschorting van de uitspraak van de veroordeling en internering uitsluitend kunnen getroffen worden door de vonnisgerechten, m.a.w. door de krijgsraden en door het Militair Gerechtshof.

3. dat een volledig nieuw voorontwerp van Wetboek van Militair Strafrecht werd uitgewerkt door een interdepartementale commissie voorgezeten door Auditeur-generaal J. Gilissen. Sedert 15 juni 1982 ligt dit ontwerp klaar om door de bevoegde instantie te worden behandeld. Dit voorontwerp omvat heel de militaire rechtspleging en de militaire gerechtelijke organisatie, en stelt een einde aan de toestand van verwarring waarin deze wetgeving zich nu bevindt. Het wordt gekenmerkt door de eenvormigheid van organisatie en rechtspleging zowel in vredes- als in oorlogstijd, op het nationaal grondgebied of in het buitenland, en door zijn overeenstemming met de hedendaagse maatstaven i.v.m. de fundamentele rechten van de burgers.

Bibliografie

- BOSLY, H., Propos sur la procédure pénale militaire, in: *En hommage à Léon Graulich*, Fac. dr. Liège, 1957, blz. 435-455 (met talrijke referenties naar doctrine en rechtspraak).
- GILISSEN, J., Historische schets van de militaire strafwetgeving in België sedert 1814, in: *Militair Rechtelijk Tijdschrift*, Deel L, 1957, 4-34.
- GILISSEN, J., Pogingen tot hervorming van het Belgische militair straf- en tuchtrecht, in: *Militair Rechtelijk Tijdschrift*, LXVII, 1974, 226-256.
- GILISSEN, J., Het nieuw tuchtreglement voor de Belgische krijgsmacht, in: *Tijdschrift voor militair strafrecht en oorlogsrecht*, XV-3-4, 1976, 270-359.
- ROGGEN, I., La rénovation de la répression disciplinaire militaire en Belgique, *R.D.P.*, 1971-1972, 941-942.
- VAN GERVEN, G., *Militair strafrecht en militaire strafvordering*, Koninklijke Rijkswachtschool, 1982.
- R.P.D.B.*, verbo 'Justice militaire'.

Bijvoegsel*

Chronologische lijst van wetten en normatieve teksten met betrekking tot het militair strafrecht, de militaire strafrechtspleging en het tuchtrecht

Wet 20 juli 1814 – Rechtspleging bij de landmacht (*Pasin.*, 58).

Gewijzigd door:

Besl. W. 5 april 1916 (*B.S.*, 9-15 april 1916).

Wet 25 juni 1921 (*B.S.*, 3 juli 1921).

Wet 20 juli 1814 – Provisionele instructie voor het Hoog Militair Gerechtshof (*Pasin.*, 48).

Wet 12 december 1817 – houdende bepaling van straffen tegen degenen die, niet aan de militaire rechtsdwang onderworpen, de desertie van het krijgsvolk begunstigen (*Journal officiel*, XI, n° 53).

Gewijzigd door:

Wet 24 maart 1846 (*B.S.*, 26 maart 1846).

Besl. W. 24 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).

Besl. W. 27 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).

Besluit 27 oktober 1830 (*Bull. Off.*, n° 21) waarbij o.m. de Nederlandse militaire strafwetboeken van kracht bleven.

Besluit 9 november 1830 – openbaarheid en verdediging voor de krijgsraden (*Bull. off.*, 1830, n° 29).

Grondwet Art. 105 (*B.S.*, 3 mei 1967).

Wet 24 maart 1846 – over de verkoop van militaire voorwerpen (*B.S.*, 26 maart 1846).

Wet 29 januari 1849 – houdende instelling van een Krijgshof (*B.S.*, 6 februari 1849).

Wet 27 mei 1870 Militair Strafwetboek (*B.S.*, 4 juni 1870).

Gewijzigd of aangevuld door:

Wet 4 augustus 1914 (*B.S.*, 5 augustus 1914).

Besl. W. 13 november 1915 (*B.S.*, 12-18 november 1915).

Besl. W. 5 januari 1916 (*B.S.*, 1-8 januari 1916).

* Opgesteld door N. VAN WINSEN, Krijgsauditeur te Antwerpen.

- Besl.W. 11 oktober 1916 (*B.S.*, 15-21 oktober 1916).
 Besl.W. 14 september 1918 (*B.S.*, 15-21 september 1916).
 Wet 24 juli 1923 (*B.S.*, 9 augustus 1923).
 Wet 19 juli 1934 (*B.S.*, 27 juli 1934).
 Besl.W. 22 maart 1940 (*B.S.*, 24 maart 1940).
 Besl.W. 27 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).
 Wet 27 februari 1958 (*B.S.*, 20 maart 1958).
 Wet 30 juni 1961 (*B.S.*, 1 juli 1961).
 Wet 5 april 1963 (*B.S.*, 16-17 april 1963).
 Wet 25 maart 1891 – houdende beteugeling van het aanhitsen tot plegen van misdaden en wanbedrijven (*B.S.*, 26 maart 1891).
Gewijzigd door:
 Wet 28 juli 1934 (*B.S.*, 2 augustus 1934).
 Besl.W. 24 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).
 Wet 15 juni 1899 – Wetboek van strafrechtspleging voor het leger (*B.S.*, 30 juni 1899).
Gewijzigd of aangevuld door:
 Besl.W. 17 april 1916 (*B.S.*, 16-22 april 1916).
 Besl.W. 16 juni 1916 (*B.S.*, 10-16 juni 1916).
 Besl.W. 16 november 1918 (*B.S.*, 14-18 november 1918).
 K.B. 18 november 1918 (*B.S.*, 13 december 1918).
 Wet 30 april 1919 (*B.S.*, 23 mei 1919).
 Wet 17 september 1919 (*B.S.*, 20 september 1919).
 Wet 24 juli 1923 (*B.S.*, 9 augustus 1923).
 Wet 19 juli 1934 (*B.S.*, 27 juli 1934).
 Wet 15 juni 1935 (*B.S.*, 22 juni 1935).
 Besl.W. 9 maart 1940 (*B.S.*, 10 maart 1940).
 Besl.W. 5 mei 1940 (*B.S.*, 6-7 mei 1940).
 Besl.W. 13 mei 1940 (*B.S.*, 16 mei 1940).
 Besl.W. 26 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).
 Besl.W. 27 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).
 Besl.W. 29 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).
 Besl.W. 29 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).
 Besl.W. 29 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).
 Besl.W. 18 september 1944 (*B.S.*, 20 september 1944).
 Besl.Regent 21 november 1944 (*B.S.*, 25 november 1944).
 Besl.W. 9 januari 1945 (*B.S.*, 10-11 januari 1945).
 Besl.W. 4 mei 1945 (*B.S.*, 7-8 mei 1945).
 Besl.W. 8 mei 1945 (*B.S.*, 13 mei 1945).
 Besl.W. 28 mei 1945 (*B.S.*, 1 juni 1945).
 Besl.W. 19 september 1945 (*B.S.*, 30 september 1945).
 Besl.W. 18 december 1945 (*B.S.*, 23 december 1945).
 Besl.W. 30 januari 1946 (*B.S.*, 3 februari 1946).
 Besl.W. 7 februari 1946 (*B.S.*, 11-12 februari 1946).
 Besl.W. 15 februari 1946 (*B.S.*, 1 maart 1946).
 Besl.W. 16 februari 1946 (*B.S.*, 27 maart 1946).
 Wet 30 mei 1947 (*B.S.*, 1 juni 1947).
 Wet 20 juni 1947 (*B.S.*, 26-27 juni 1947).

- Wet 31 juli 1946 (*B.S.*, 1 augustus 1947).
- Wet 14 november 1947 (*B.S.*, 28 november 1947).
- Wet 25 november 1948 (*B.S.*, 13-14 november 1948).
- Wet 1 juni 1949 (*B.S.*, 5 juni 1949).
- Wet 25 oktober 1950 (*B.S.*, 9 november 1950).
- Wet 30 mei 1953 (*B.S.*, 7 juni 1953).
- Wet 29 juli 1953 (*B.S.*, 4 september 1953).
- Wet 21 maart 1955 (*B.S.*, 30 maart 1955).
- Wet 12 april 1957 (*B.S.*, 18 april 1957).
- Wet 2 december 1957 (*B.S.*, 12 december 1957).
- Wet 20 december 1957 (*B.S.*, 30-31 december 1957).
- Wet 27 februari 1958 (*B.S.*, 20 maart 1958).
- Wet 4 maart 1958 (*B.S.*, 15 maart 1958).
- Wet 5 juni 1963 (*B.S.*, 20 juni 1963).
- Wet 1 april 1965 (*B.S.*, 8 april 1965).
- Wet 10 oktober 1967 (*B.S.*, 31 oktober 1967).
- Wet 20 december 1968 (*B.S.*, 21 februari 1969).
- Wet 2 juli 1969 (*B.S.*, 30 augustus 1969).
- Wet 29 december 1969 (*B.S.*, 16 januari 1970).
- Wet 28 juni 1974 (*B.S.*, 17 juli 1974).
- Wet 14 januari 1975 (*B.S.*, 1 februari 1975).
- Wet 31 januari 1975 (*B.S.*, 8 april 1975).
- Wet 13 februari 1975 (*B.S.*, 28 februari 1975).
- Wet 8 juni 1978 (*B.S.*, 23 juni 1978).
- Wet 9 maart 1983 (*B.S.*, 16 maart 1983).
- Wet 4 augustus 1914 – betreffende spoedeisende maatregelen door de oorlogsverwickelingen nodig gemaakt (*B.S.*, 5 augustus 1914).
- Wet 4 augustus 1914 – houdende amnestie van de deserteurs (*B.S.*, 5 augustus 1914).
- K.B. 18 augustus 1914 – samenstelling krijgsgerechtshof in oorlogstijd (*B.S.*, 19 augustus 1914).
- Besl.W. 13 november 1915 – vrijwillige verminking in oorlogstijd (*B.S.*, 12-18 november 1915).
- Gewijzigd door:*
- Besl.W. 11 oktober 1916 (*B.S.*, 15-21 oktober 1916).
- Besl.W. 28 december 1915 – betreffende het beroep tegen vonnissen uitgesproken door de krijgsraden te velde (*B.S.*, 25-31 december 1915).
- Besl.W. 5 januari 1916 – betreffende de nationale militie (*B.S.*, 1-8 januari 1916).
- Besl.W. 27 januari 1916 tot regeling van de rechtspleging in hoger beroep van de door de krijgsraden uitgesproken vonnissen (*B.S.*, 30 januari -4 februari 1916).
- Gewijzigd door:*
- Besl.W. 20 april 1917 (*B.S.*, 22-28 april 1917).
- Wet 6 december 1938 (*B.S.*, 12-13 december 1938).
- Wet 31 mei 1955 (*B.S.*, 24 juni 1955).
- Wet 15 juni 1981 (*B.S.*, 27 juni 1981).
- Besl.W. 16 juni 1916 bevoegdheid der krijgsraden te velde (*B.S.*, 10-16 juni 1916).

Besl.W. 11 oktober 1916 betreffende de staat van oorlog en de staat van beleg (B.S., 15-21 oktober 1916).

Gewijzigd door:

Besl.W. 16 november 1918 (B.S., 19-20 november 1918).

Wet 30 april 1919 (B.S., 2-3 mei 1919).

Wet 5 maart 1935 (B.S., 15 maart 1935).

Besl.W. 9 mei 1944 (B.S., 2 september 1944).

Besl.W. 27 mei 1944 (B.S., 2 september 1944).

Besl.W. 11 oktober 1916 betreffende de misdaden en wanbedrijven tegen de veiligheid van de staat, buitenlands (B.S., 15-21 oktober 1916).

Besl.W. 11 oktober 1916 tot instelling van een militaire veiligheidsdienst (B.S., 15-21 oktober 1916).

Besl.W. 8 april 1917 betreffende de misdaden en wanbedrijven tegen de veiligheid van de staat (B.S., 8-13 april 1917).

Besl.W. 8 april 1917 waarbij het uitwerksel bepaald wordt van de maatregelen getroffen door de bezettende macht en van de beschikkingen door de regering genomen (B.S., 8-13 april 1917).

Besl.W. 15 december 1917 betreffende de beteugeling van het gesjacher in voorwerpen aangekocht in de magazijnen of kantines van het leger (B.S., 16-22 december 1917).

Gewijzigd door:

Besl.W. 28 mei 1945 (B.S., 1 juni 1945).

Besl.W. 22 april 1918 – militair eerherstel (B.S., 21-27 april 1918).

Gewijzigd door:

Wet 15 november 1919 (B.S., 27 november 1919).

Besl.W. 14 september 1918 – betreffende o.m. de wijze van stemmen in het militair Gerechtshof en de krijgsraden (B.S., 15-21 september 1918).

K.B. 18 november 1918 betreffende het rechtsgebied van de bestendige krijgsraden (B.S., 13 december 1918).

Wet 25 juni 1921 betreffende de procedure bij verstek voor de militaire justitie (B.S., 3 juli 1921).

Gewijzigd door:

Wet 28 juli 1934 (B.S., 2 augustus 1934).

Besl.W. 17 juli 1941 (B.S., 8 augustus 1941).

Besl.W. 30 januari 1946 (B.S., 9 februari 1946).

Wet 24 juli 1923 ter afschaffing van de straf van inlijving in een boetcompagnie en waarbij zij door militaire gevangenisstraf wordt vervangen (B.S., 9 augustus 1923).

Wet 24 juli 1923 ter bescherming der militaire duiven en ter beteugeling van het aanwenden van duiven voor bespieding (B.S., 9 augustus 1923).

Gewijzigd door:

Besl.W. 15 april 1940 (B.S., 27 april 1940).

Besl.W. 26 mei 1944 (B.S., 2 september 1944).

K.B. 19 juli 1926 houdende maatregelen om de berichten of tijdingen, die uiter-aard 's Lands krediet kunnen ondermijnen, te beteugelen (B.S., 19-20 juli 1926).

Gewijzigd door:

K.B. 3 december 1934 (B.S., 3-4 december 1934).

Besl.W. 26 mei 1944 (B.S., 2 september 1944).

Wet 12 mei 1927 betreffende de militaire opeisingen (B.S., 25 mei 1927).

Gewijzigd door:

Besl.W. 27 mei 1944 (B.S., 2 september 1944).

Wet 19 juli 1934 betreffende de misdaden en wanbedrijven tegen de uitwendige veiligheid van de Staat (B.S., 27 juli 1934).

Wet 29 juli 1934 waarbij private milities verboden worden (B.S., 6-7 augustus 1934).

Gewijzigd door:

Wet 4 mei 1936 (B.S., 6 mei 1936).

Besl.W. 26 mei 1944 (B.S., 2 september 1944).

Wet 5 maart 1935 betreffende de plichten der ambtenaren in oorlogstijd (B.S., 15 maart 1935).

Wet 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken (B.S., 22 juni 1935).

Gewijzigd door:

Wet 14 augustus 1947 (B.S., 18 september 1947).

Wet 8 maart 1948 (B.S., 19 maart 1948).

Wet 20 juni 1953 (B.S., 5 september 1953).

Wet 20 december 1957 (B.S., 30-31 december 1957).

Wet 15 februari 1961 (B.S., 25 februari 1961).

Wet 9 augustus 1963 (B.S., 13 augustus 1963).

Wet 10 oktober 1967 (B.S., 31 oktober 1967).

Wet 2 juli 1969 (B.S., 30 augustus 1969).

Wet 21 juni 1974 (B.S., 16 juli 1974).

Wet 27 juni 1937 – houdende herziening van de wet van 16 november 1919 betreffende de regeling van de luchtvaart (B.S., 26-27 juli 1937).

Gewijzigd door:

Besl.W. 27 mei 1944 (B.S., 2 september 1944).

Wet 10 december 1937 wijzigingen strafwetboek betreffende de misdaden en wanbedrijven tegen de uitwendige veiligheid van de Staat (B.S., 24 december 1937).

Wet 30 juli 1938 op het gebruik der talen bij het leger (B.S., 22-23 augustus 1938).

Gewijzigd door:

Wet 30 juli 1955 (B.S., 13 augustus 1955).

Wet 27 december 1961 (B.S., 8 januari 1962).

Wet 15 oktober 1963 (B.S., 23 oktober 1963).

Wet 10 juni 1970 (B.S., 19 juni 1970).

Wet 13 november 1974 (B.S., 4 december 1974).

Wet 12 juli 1976 (B.S., 11 augustus 1976).

Wet 22 juli 1980 (B.S., 6 augustus 1980).

Wet 24 juli 1981 (B.S., 8 augustus 1981).

Wet 20 juli 1939 tot wijziging van het strafwetboek (B.S., 26 juli 1939).

Besl.W. 25 augustus 1939 betreffende het bekendmaken, verspreiden, openbaar maken en reproduceren van zekere inlichtingen van militaire aard (B.S., 26 augustus 1939).

Gewijzigd door:

Besl.W. 26 mei 1944 (B.S., 2 september 1944).

K.B. 10 november 1939 betreffende de openbare vergaderingen in de militaire kantonnementsplaatsen (B.S., 12-14 november 1939).

Gewijzigd door:

Besl.W. 26 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).

Besl.W. 10 november 1939 waarbij het verboden wordt vlugschriften naar het leger op te sturen of in het leger te verspreiden (*B.S.*, 12-14 november 1939).

Gewijzigd door:

Besl.W. 26 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).

Besl.W. 18 november 1939 waarbij het verboden is photographieën te nemen van troepen en photographieën te nemen of tekeningen te maken van militair materiaal (*B.S.*, 20-21 november 1939).

Gewijzigd door:

Besl.W. 27 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).

K.B. 27 december 1939 betreffende het invoeren in België, het vervoeren, verspreiden en te koop stellen van zekere publikaties (*B.S.*, 29 december 1939).

Gewijzigd door:

Besl.W. 26 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).

Besl.W. 31 december 1939 tot wijziging van het strafwetboek (*B.S.*, 13 januari 1940).

Wet 22 maart 1940 betreffende de verdediging van de nationale instellingen (*B.S.*, 24 maart 1940).

Gewijzigd door:

Besl.W. 26 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).

K.B. 25 april 1940 betreffende de samenscholingen in open lucht (*B.S.*, 27 april 1940).

Gewijzigd door:

Besl.W. 26 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944)

Besl.W. 30 april 1940 betreffende de verdediging en de veiligheid van het land (*B.S.*, 3-4 mei 1940).

Gewijzigd door:

Besl.W. 26 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).

Besl.W. 13 mei 1940 betreffende de verscherping van de bestraffing van sommige gedurende de tijd van oorlog gepleegde feiten (*B.S.*, 16 mei 1940).

Gewijzigd door:

Besl.W. 27 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).

Besl.W. 8 juni 1940 betreffende het Belgisch militair gerecht in Frankrijk (*B.S.*, 1-8 juni 1940).

Besl.W. 8 juni 1940 betreffende cassatie (*B.S.*, 1-8 juni 1940).

Besl.W. 10 april 1941 betreffende het verbod van economische betrekkingen met de vijand (*B.S.*, 24 april 1941).

Gewijzigd door:

Besl.W. 26 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).

Besl.W. 17 december 1942 houdende aanvulling of wijziging van de artikelen 113, 117, 118*bis*, 121*bis*, van het Strafwetboek (*B.S.*, 29 december 1942).

Besl.W. 5 augustus 1943 waarbij aan de Belgische rechtsmachten uitzonderlijke bevoegdheid wordt toegekend inzake zekere tijdens de oorlog buiten het nationaal grondgebied gepleegde misdaden of wanbedrijven (*B.S.*, 26-27 juni 1947).

Besl.W. 6 mei 1944 op het verval van nationaliteit, het verlies en de opschorting van zekere rechten wegens in tijd van oorlog tegen de uitwendige veiligheid van de Staat bedreven misdrijf (*B.S.*, 2 september 1944).

Gewijzigd door:

Besl. W. 1 februari 1947 (*B.S.*, 7 februari 1947).

Wet 14 juni 1948 (*B.S.*, 26 juni 1948).

Wet 29 februari 1952 (*B.S.*, 5 maart 1952).

Wet 30 juni 1961 (*B.S.*, 1 juli 1961).

Besl. W. 26 mei 1944 betreffende de bevoegdheid en de rechtspleging inzake misdaden en wanbedrijven tegen de veiligheid van de Staat (*B.S.*, 2 september 1944).

Gewijzigd door:

Besl. W. 30 mei 1944 (*B.S.*, 2 september 1944).

Besl. W. 18 september 1944 (*B.S.*, 20 september 1944).

Besl. W. 9 januari 1945 (*B.S.*, 10-11 januari 1945).

Besl. W. 4 mei 1945 (*B.S.*, 7-8 mei 1945).

Besl. W. 18 december 1945 (*B.S.*, 23 december 1945).

Besl. W. 30 januari 1946 (*B.S.*, 3 februari 1946).

Besl. W. 27 mei 1944 tot uitbreiding van de bevoegdheid van de krijgsraden en tot verkorting van de rechtspleging voor bepaalde overtredingen (*B.S.*, 2 september 1944).

Gewijzigd door:

Besl. W. 9 januari 1945 (*B.S.*, 10-11 januari 1945).

Besl. W. 4 mei 1945 (*B.S.*, 7-8 mei 1945).

Besl. W. 28 mei 1945 (*B.S.*, 1 juni 1945).

Besl. W. 10 november 1945 (*B.S.*, 21 november 1945).

Besl. W. 18 december 1945 (*B.S.*, 23 december 1945).

Besl. W. 15 februari 1946 (*B.S.*, 10 maart 1946).

Besl. W. 29 mei 1944 betreffende het militair statuut van de rechter in de krijgsraden te velde (*B.S.*, 2 september 1944).

Besl. W. 29 mei 1944 betreffende de eedaflegging van de magistraten en de griffiers en de adjunct griffiers der militaire rechtbanken (*B.S.*, 2 september 1944).

Besl. W. 18 september 1944 betreffende de hernieuwing van hun werkzaamheid door de militaire rechtsmachten (*B.S.*, 20 september 1944).

Besl. W. 18 september 1944 betreffende de bestendige krijgsraden (*B.S.*, 20 september 1944).

Gewijzigd door:

Besl. W. 8 mei 1945 (*B.S.*, 13 mei 1945).

Besl. W. 15 februari 1946 (*B.S.*, 1 maart 1946).

Wet 30 mei 1947 (*B.S.*, 1 juni 1947).

Wet 31 juli 1947 (*B.S.*, 1 augustus 1947).

Besl. W. 19 september 1945 tot vaststelling van het statuut van de gewapende weerstand (*B.S.*, 12 oktober 1945).

Gewijzigd door:

Wet 30 mei 1953 (*B.S.*, 7 juni 1953).

Wet 1 april 1965 (*B.S.*, 10 april 1965).

Besl. W. 7 februari 1946 tot invoering van de titel van eerste voorzitter van het militair gerechtshof (*B.S.*, 11-12 februari 1946).

Besl. W. 16 februari 1946 ter aanvulling en vervanging van de Besluit Wet van 1 september 1944 betreffende de inlichtings- en actieagenten (*B.S.*, 27 maart 1946).

Wet 1 juni 1949 waarbij sommige wettelijke bepalingen gehandhaafd worden niettegenstaande het terugbrengen van het leger op vredesvoet (*B.S.*, 5 juni 1949).

K.B. 1 september 1950 tot vaststelling van naamlijst der voorwerpen die de grote en de kleine uitrusting van de krijgsmacht uitmaken (*B.S.*, 6 september 1950).

Wet 30 mei 1951 waarbij de Koning er toe gemachtigd wordt sommige in oorlogs- of mobilisatietijd toepasselijke beschikkingen eveneens van toepassing te verklaren op de leden van de Belgische strijdkrachten belast met de uitvoering van de door de Veiligheidsraad der Verenigde Naties getroffen maatregelen (*B.S.*, 6 juni 1951).

Gewijzigd door:

Wet 2 februari 1953 (*B.S.*, 12 februari 1953).

Wet 15 juni 1951 betreffende de dienstplicht (*B.S.*, 6 juli 1951).

Wet 3 september 1952 houdende goedkeuring van de internationale overeenkomsten van Genève (*B.S.*, 26 september 1952).

Wet 9 januari 1953 houdende goedkeuring van de overeenkomst tussen de bij het Noord Atlantisch Verdrag aangesloten staten betreffende de rechtspositie van hun krijgsmachten en van de bijlage ondertekend op 19 juni 1951 te Londen (*B.S.*, 15 maart 1953).

Wet 29 juli 1953 tot regeling van de vervolging en de bestraffing van misdrijven wat betreft de basis van het moederland in Afrika; tot wijziging van sommige bepalingen van Titel II van het wetboek van Strafrechtspleging voor het leger en tot erkenning aan de Gouverneur-Generaal van Belgisch Congo van het recht van opeising van de troepen en de middelen van de basis (*B.S.*, 4 september 1953).

Wet 9 maart 1954 tot regeling van de uitoefening der voorziening in verbreking tegen de arresten en vonnissen van de militaire rechtscolleges (*B.S.*, 19 maart 1954).

Wet 10 januari 1955 betreffende de bekendmaking en de toepassing van uitvindingen en fabrieksgeheimen welke de verdediging van het grondgebied of de veiligheid van de Staat aangaan (*B.S.*, 26 januari 1955).

Wet 4 augustus 1955 betreffende de veiligheid van de Staat op het gebied van de kernenergie (*B.S.*, 19 augustus 1955).

Wet 19 maart 1956 aanvulling Strafwetboek (*B.S.*, 1 april 1956).

Wet 12 april 1957 betreffende de burgerlijke werklieden van het Ministerie van Landsverdediging (*B.S.*, 18 april 1957).

Gewijzigd door:

Wet 31 januari 1975 (*B.S.*, 8 april 1975).

Wet 2 december 1957 op de Rijkswacht (*B.S.*, 12 december 1957).

Gewijzigd door:

Wet 8 april 1969 (*B.S.*, 23 april 1969).

Wet 29 december 1975 (*B.S.*, 20 januari 1976).

Wet 20 december 1957 houdende herziening van het statuut van de griffiers van de Rechterlijke macht en van het personeel van de griffiers van Hoven en Rechtbanken (*B.S.*, 30-31 december 1957).

Gewijzigd door:

Wet 5 juni 1963 (*B.S.*, 20 juni 1963).

Wet 1 maart 1958 betreffende het statuut der beroeps- en reserveofficieren (*B.S.*, 15 maart 1958).

Wet 23 juni 1961 aanvulling strafwetboek (*B.S.*, 7 juli 1961).

K.B. 30 april 1962 tot coördinatie der dienstplichtwetten (*B.S.*, 9 mei 1962).

Gewijzigd door:

Wet 4 juli 1964 (*B.S.*, 23 juli 1964).

Wet 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek (*B.S.*, 31 oktober 1967).

K.B. 14 juli 1971 betreffende het gebruik der talen in de militaire gerechten (*B.S.*, 30 juli 1971).

K.B. 4 februari 1972 betreffende de tuchtrechtspleging (*B.S.*, 12 februari 1972).

Gewijzigd door:

K.B. 19 juni 1980 (*B.S.*, 8 oktober 1980).

K.B. 4 november 1980 (*B.S.*, 14 november 1980).

Wet 14 januari 1975 houdende het tuchtreglement van de krijgsmacht (*B.S.*, 1 februari 1975).

Gewijzigd door:

Wet 8 juni 1978 (*B.S.*, 23 juni 1978).

Wet 11 maart 1975 betreffende het verwerven van de hoedanigheid van militair (*B.S.*, 21 maart 1975).